

SPRÁVA O ČINNOSTI 2010

Varín, 13.11.2010

Fotografie: Stanislav Harvančík, Jozef Chavko, Jozef Lengyel, Michal Noga, Lucia Deutschová, Lucia Kečkešová, Metod Macek, Marek Brinzík, Boris Maderič

Sekretariát RPS v roku 2010

Jozef Chavko

- predseda
- projekty LIFE – drop fúzatý a sokol rároh, projekt SESN – sokol rároh, komunikácia s médiami, legislatíva, projekt Ekopolis – vtáčia kriminalita

Lucia Deutschová

- výkonná riaditeľka
- projekty LIFE – sokol rároh, projekt Ekopolis – vtáčia kriminalita, projekt SESN – sokol rároh, projekt v rámci SK-AT spolupráce, médiá, fundraising, zahraniční partneri, PR, legislatíva, web stránka dravce.sk a vtaciakriminalita.sk

Michal Noga

- projekt Ekopolis – CHVÚ, projekt APVV, MČP, členská základňa, „Dravce a sovy“, edukačné aktivity, príprava nových projektov

Marcel Uhrin

- projekt Ekopolis – CHVÚ, projekt APVV, projekt v rámci HU-SK spolupráce, Slovak Raptor Journal

Sekretariát RPS v roku 2010

Boris Maderič

- projekt Ekopolis – CHVÚ, projekt LIFE - sokol rároh, LIFE – drop fúzatý, legislatíva, druhová a územná ochrana, poľnohospodárska politika

Martin Dobrý

- projekt Ekopolis – CHVÚ, správne konania, administratíva, príprava projektov

Soňa Nuhličková

- projekt Ekopolis - CHVÚ

Vladimír Nemček

- projekt LIFE – sokol rároh, projekt SESN – sokol rároh, príprava nových projektov, administratíva

Silvia Klešíková

- ekonómka
- účtovná, ekonomická a personálna agenda

Ochrana sokola rároha v Karpatskej kotline LIFE06NAT/H/000096

Donor: Európska komisia, LIFE-Nature

Dravce a sovy - edukačný program Ochrany dravcov na Slovensku

Donor: Agentúra na podporu výskumu a vývoja (APVV)

Ochrana sokola rároha v juhozápadnej časti Slovenska

Donori: Southeast Europe Saker falcon Network, Environment Agency - Abu Dhabi

Dravce a sovy v sústave chránených vtáčích území

Donori: Nadácia Ekopolis, Finančný mechanizmus EHP, Nórsky finančný mechanizmus, SR

Implementácia Smernice o vtákoch s dôrazom na elimináciu vplyvu vtácej kriminality na populácie voľne žijúcich vtákov na území Slovenska

Donor: Nadácia Ekopolis, Finančný mechanizmus EHP, Nórsky finančný mechanizmus, SR

Realizácia modelového programu prírode blízkeho hospodárenia na pasienkoch v sieti NATURA2000

Donori: ERDF, SR

Kooperácia v ramsarskom manažmente nív v oblasti Moravy a Dyje

Donori: ERDF, SR

Malé členské projekty RPS

Donor: Ochrana dravcov na Slovensku

**Projekty
realizované v
roku 2010**

UKONČENÉ PROJEKTY

LIFE05NAT/SK/000115

„Ochrana dropa fúzatého na Slovensku“

CHVÚ Lehnice

www.dropy.sk

Trvanie: 2005 - 2009

- obnova trávneho porastu na vykúpenej pôde vo vlastníctve ŠOP SR na výmere 39,5 ha

- agroenvironmentálna schéma v rámci PRV SR 2007-2013, realizovaná spolu na výmere 1680 ha, t.j. 71 % projektového územia

- **v r. 2010 zaznamenaný hniezdny výskyt dropa po cca 20 rokoch !!!**

CHVÚ Syst'ovské polia

- pestovanie pre dropa vhodných poľnoh.plodín na ploche 7,5 ha vykúpenej do vlastníctva ŠOP SR a SOS/BirdLife Slovensko
- vstup užívateľa poľn.pôdy do AE opatrenia na ochranu dropa v rámci PRV SR 2007-2013 na výmere 380 ha (21 % z celk.výmery CHVÚ)
- **v r. 2010 zaznamenaný hniezdny výskyt dropa po 5 rokoch !!!**

CHVÚ Lehnice – prvé územie na Slovensku s kompletne ošetrovanými elektrickými vedeniami

UKONČENÉ PROJEKTY

LIFE05NAT/SK/000115

„Ochrana dropa fúzatého na Slovensku“

www.dropy.sk

Trvanie: 10/2006 – 9/2010

85 hliníkových búdok, 20 umelých hniezd,
spolupráca so SEPS, a.s.

6 samíc označených satelitnou vysielaczkou

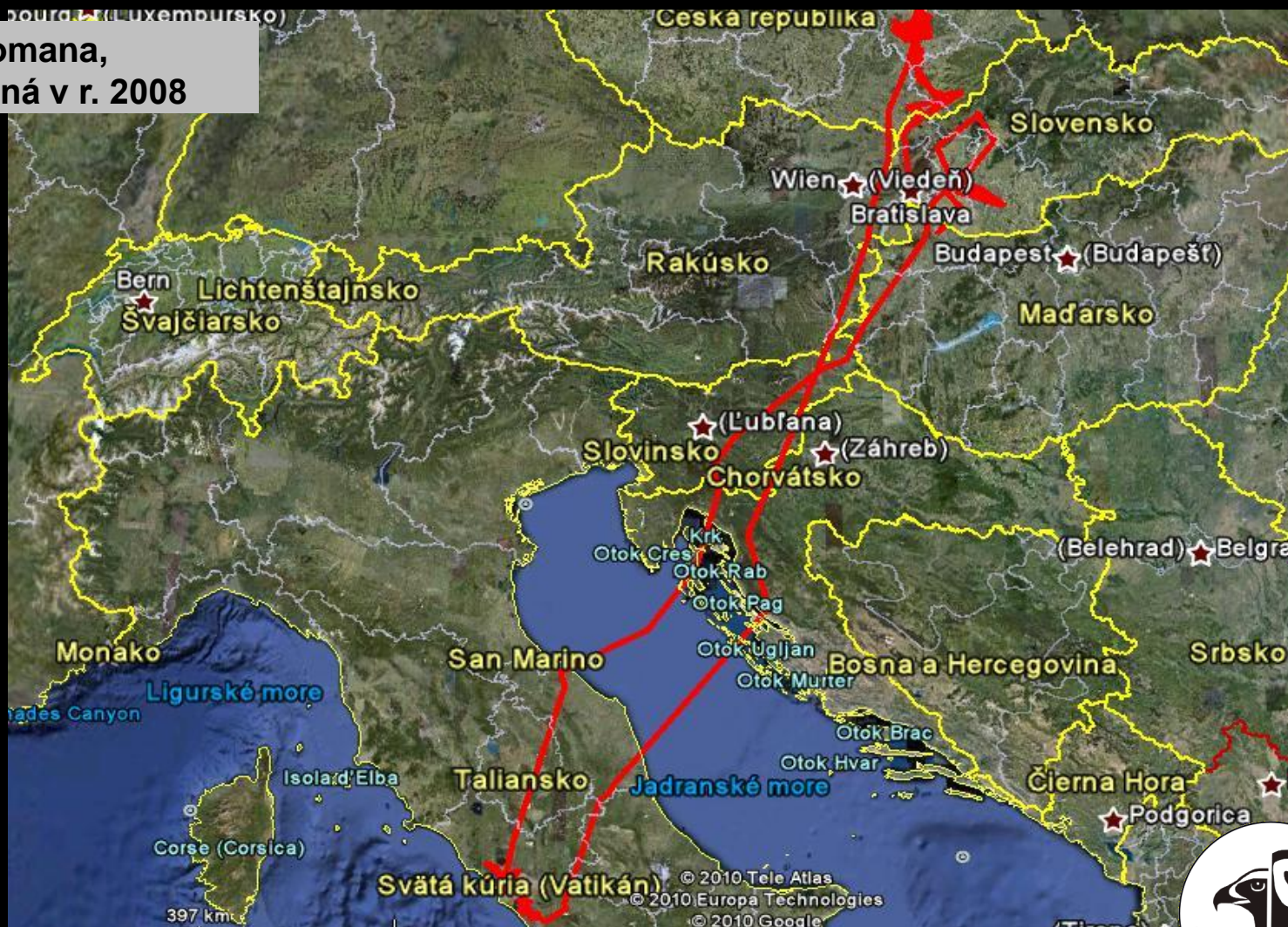

Viera
označená v r. 2008

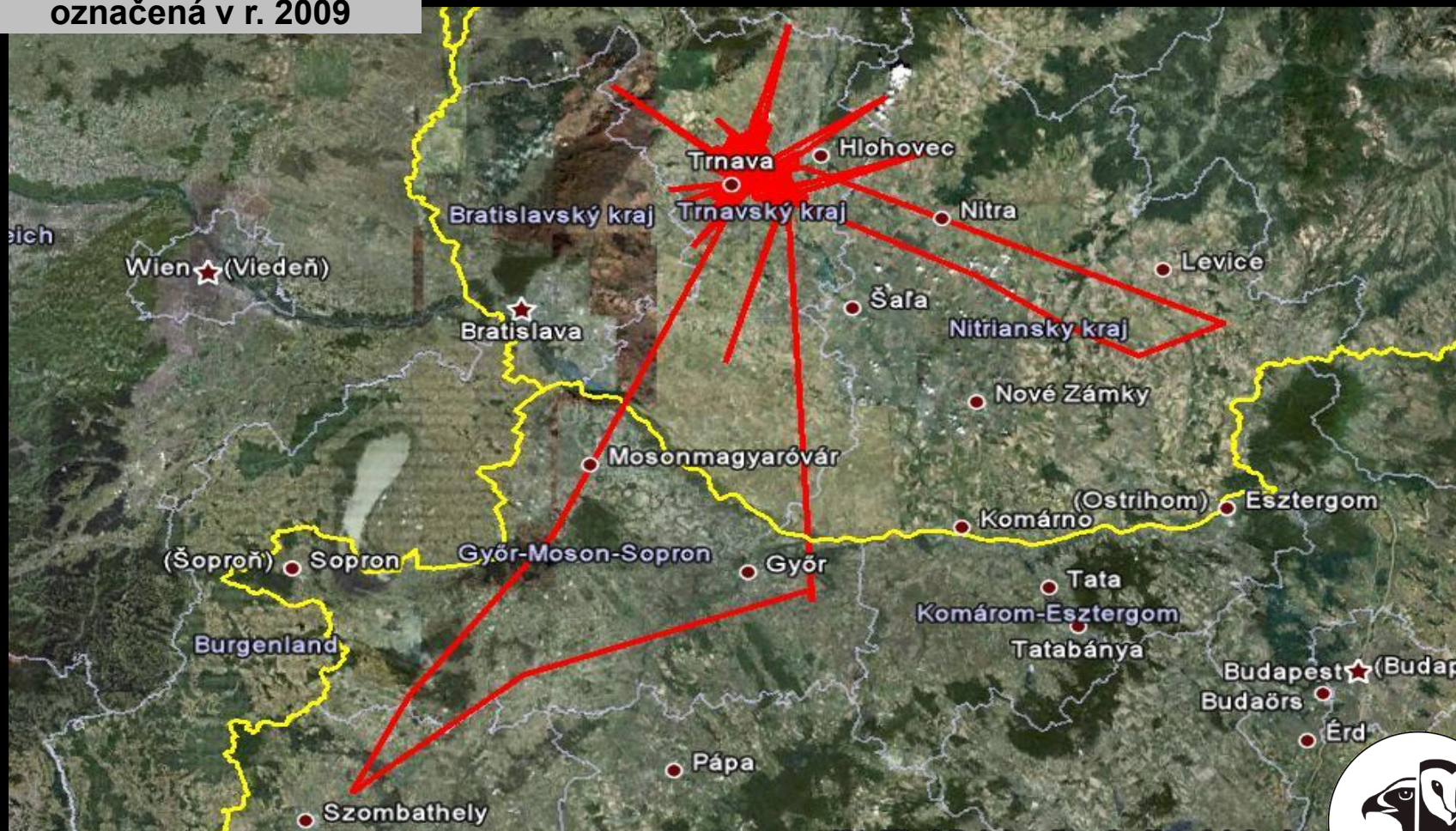

Romana,
označená v r. 2008

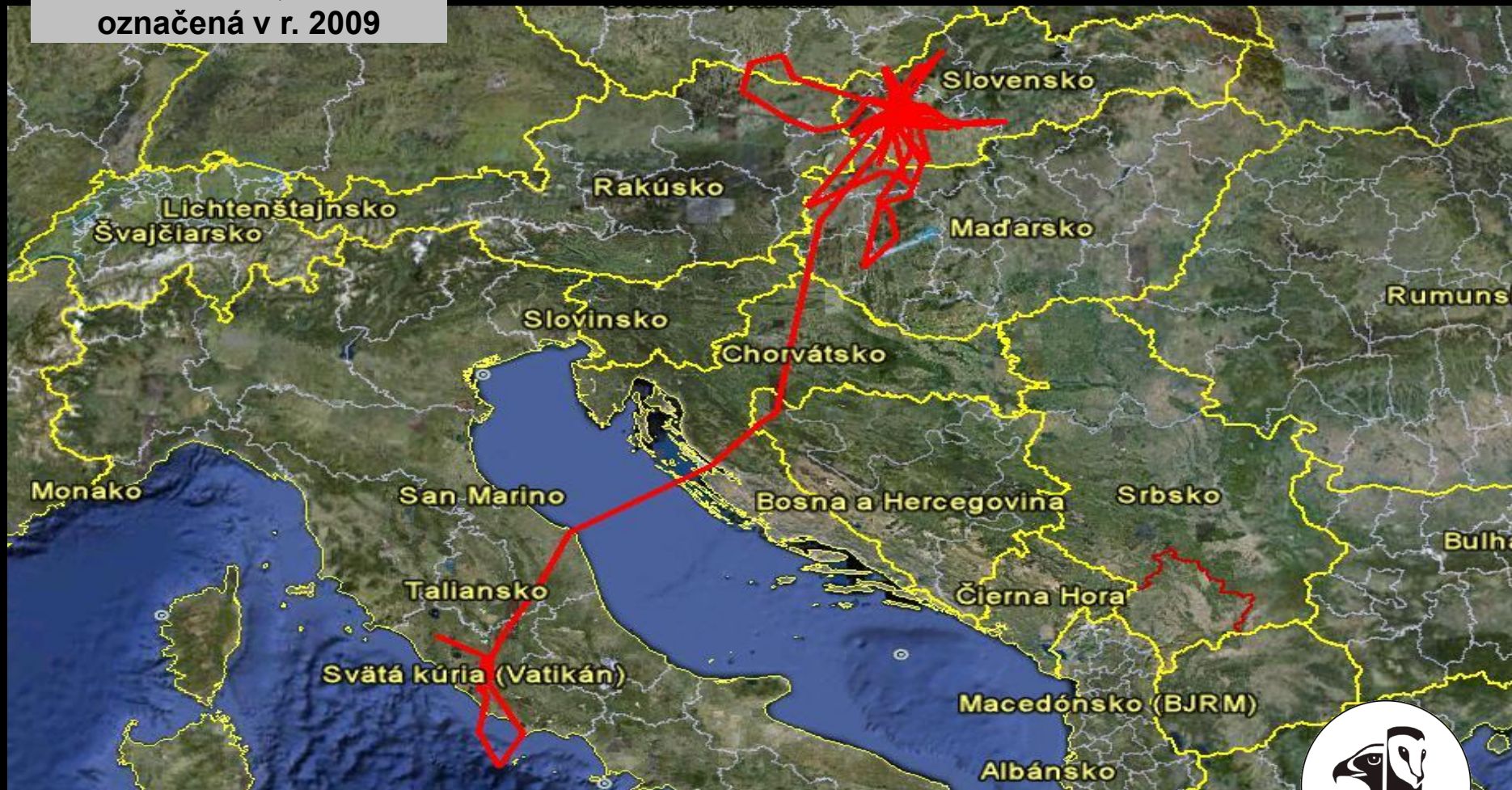

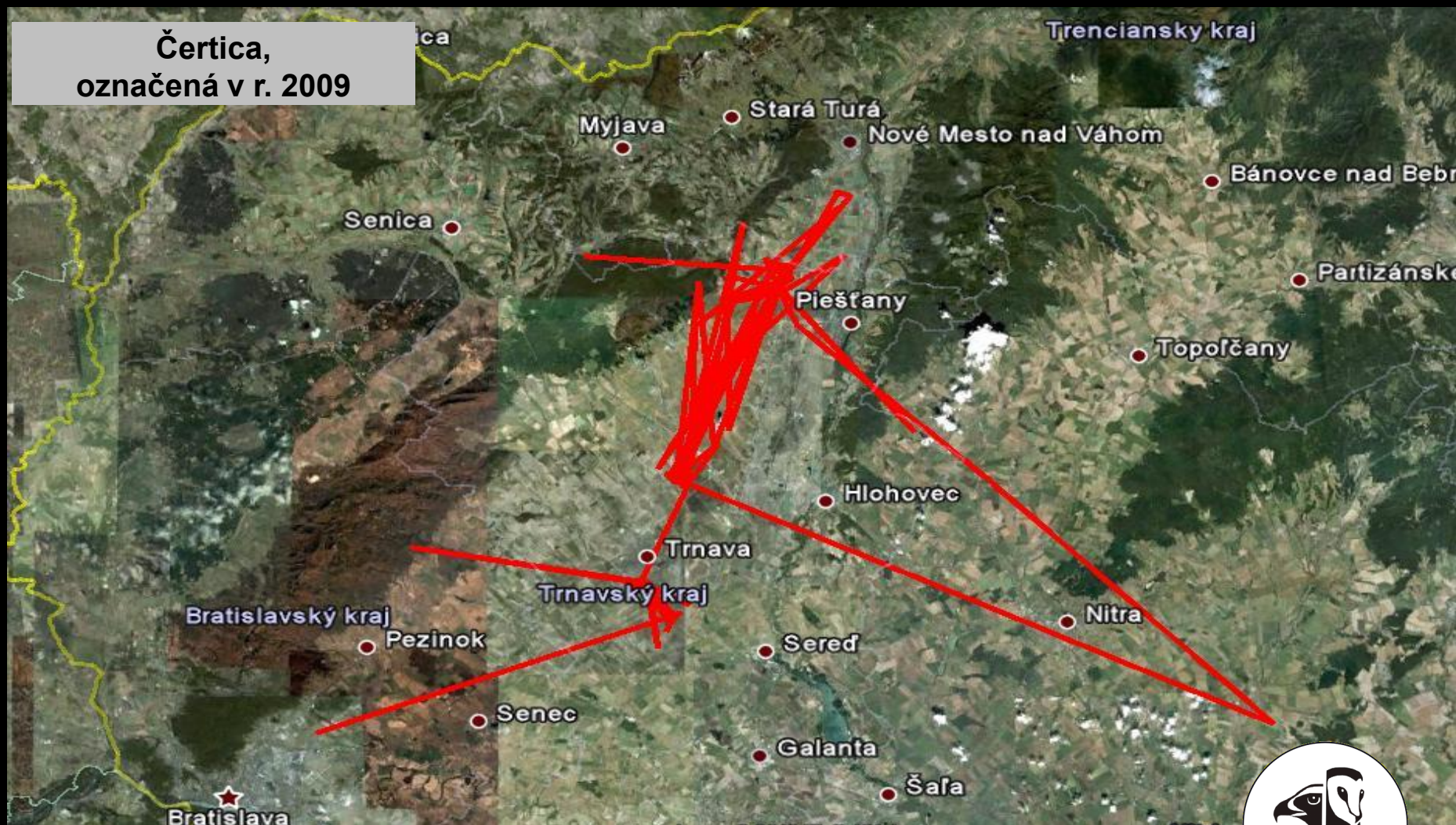
Simona,
označená v r. 2009

Lucia,
označená v r. 2009

UKONČENÉ PROJEKTY

LIE06 NAT/H/000096

„Ochrana sokola rároha na Slovensku“

www.dravce.sk/sokolraroh

-reštitúcia sysľa
pasienkového na
nových/historických
lokalityách (spolu
1290 jedincov)
-manažment

čistenie búdok, analýza potravných zvyškov

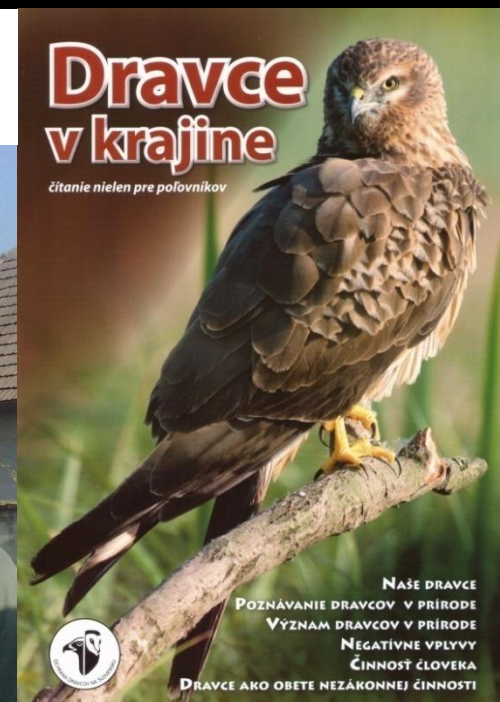

**Ekologizácia 866 stĺpov 22 kV vedení –
spolupráca so ZSE, a.s. (partner projektu)**

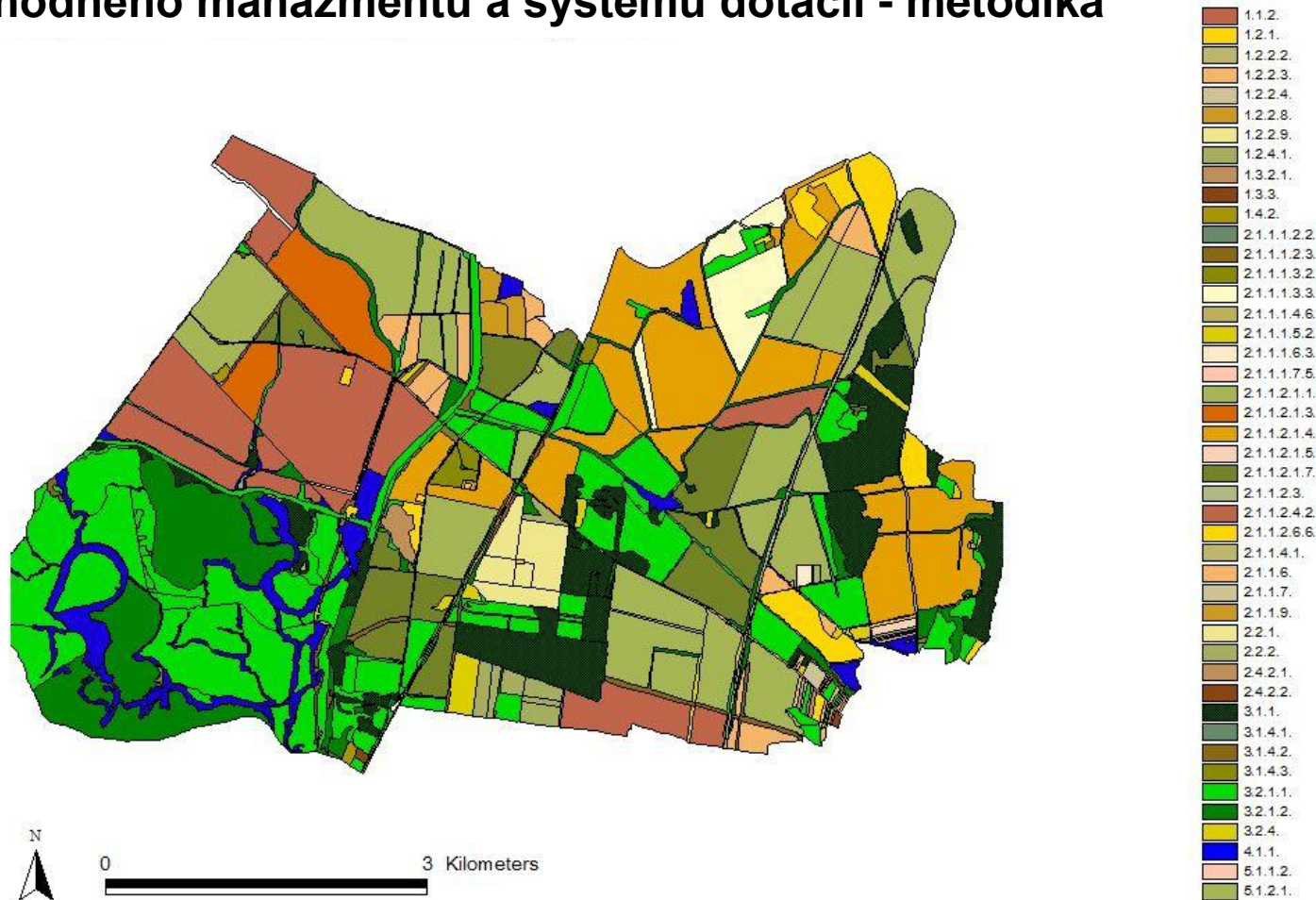

Spolupráca a zvyšovanie povedomia zástupcov lokálnych poľovníckych združení, participácia na strážení hniezd

Mapovanie biotopov a potravných príležitostí, návrh vhodného manažmentu a systému dotácií - metodika

0 3 Kilometers

UKONČENÉ PROJEKTY

SOUTHEAST
EUROPE
SAKER
FALCON
NETWORK

Ochrana sokola rároha na juhozápadnom Slovensku

Trvanie: 3/2010 – 8/2010

Donori: Environmentálna agentúra v Abu Dhabi, Skupina pre ochranu sokola rároha v juhovýchodnej Európe

Mapovanie:

- populácie v tých častiach JZ Slovenska, kde chýbali presné údaje
- potravných a hniezdnych príležitostí
- biotopov
- faktorov ohrozenia

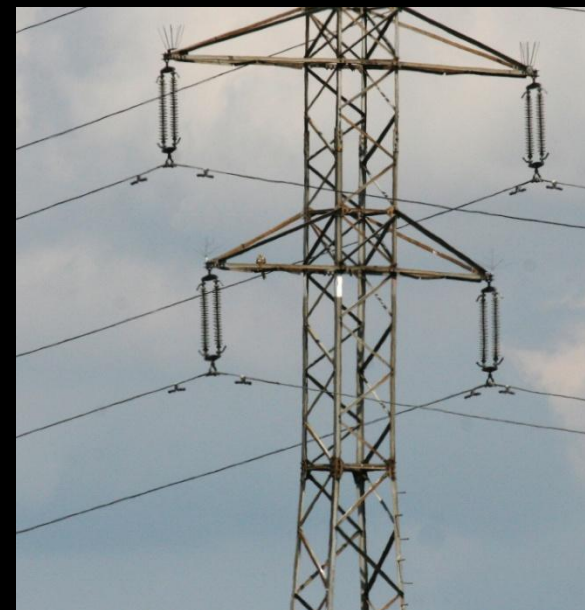
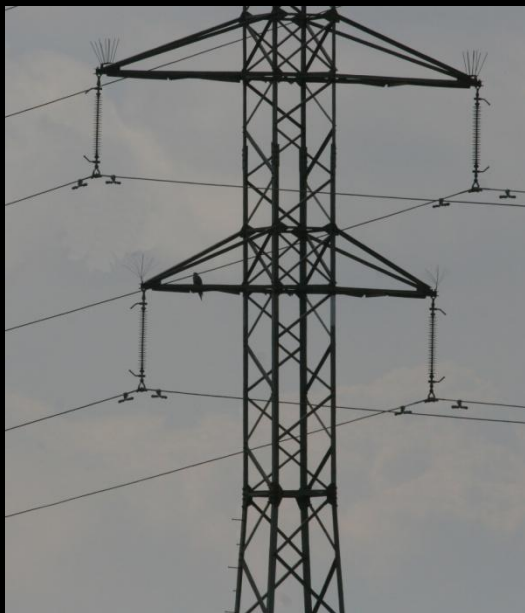

UKONČENÉ PROJEKTY

SOUTHEAST
EUROPE
SAKER
FALCON
NETWORK

Ochrana sokola rároha na juhozápadnom Slovensku

- pozorované 3 jedince sokola rároha na stožiaroch 110 kV vedení, ucelenie poznatkov
- na tejto linke na 4 stožiare umiestnené 2 umelé hniezda a 2 špeciálne búbky
- ďalších 10 hliníkových búdok umiestnených na stožiare v okolí, prepojenie s maďarskou populáciou

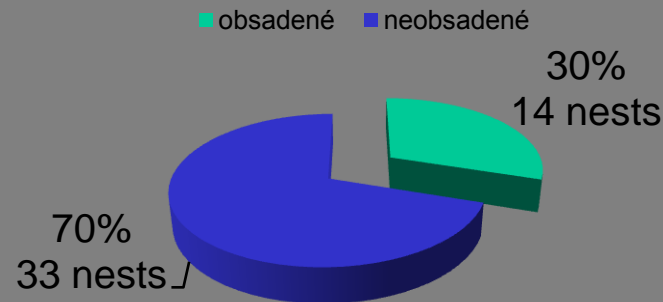
UKONČENÉ PROJEKTY

Ochrana sokola rároha na juhozápadnom Slovensku

Prirodzené hniezda v monitorovanej oblasti (n = 47)

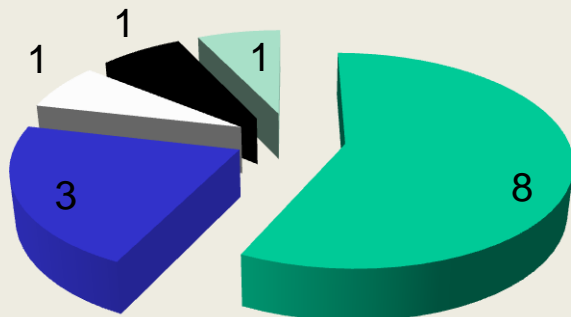
UKONČENÉ PROJEKTY

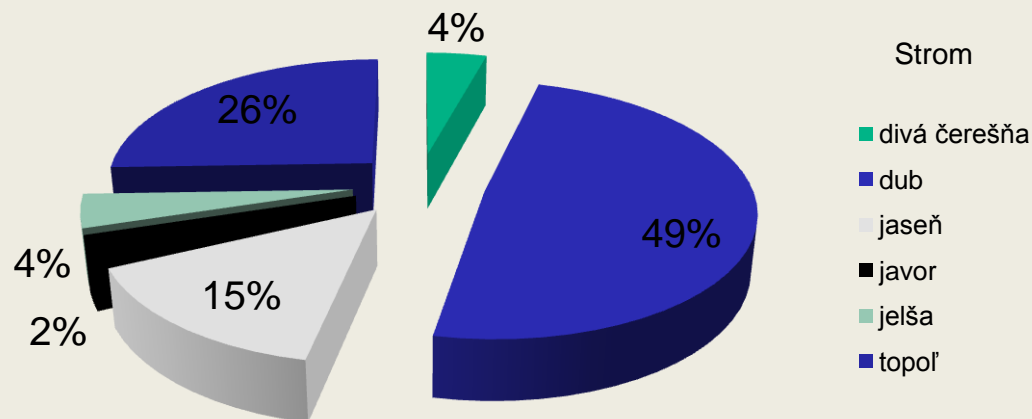
Ochrana sokola rároha na juhozápadnom Slovensku

Obsadenosť hniezd podľa druhov (n = 14)

■ Buteo buteo ■ Corvus corax ■ Strix aluco ■ Accipiter gentilis ■ Ciconia nigra

Prirodzené hniezda na rôznych typoch porastu

UKONČENÉ PROJEKTY

SOUTHEAST
EUROPE
SAKER
FALCON
NETWORK

Ochrana sokola rároha na juhozápadnom Slovensku

Kuklovská 5, 841 04 Bratislava, dravce@dravce.sk, www.dravce.sk

UKONČENÉ PROJEKTY

Dravce a sovy - edukačný program Ochrany dravcov na Slovensku

Donor: Agentúra na podporu výskumu a vývoja (APVV)

Názov programu: Podpora ľudského potenciálu v oblasti výskumu a vývoja a popularizácie vedy (LPP)

Zahájenie: 1.4.2008

Predpokladané ukončenie: 31.3.2010 – **predĺžený do 31.8.2010**

Téma: veda a vzdelávanie

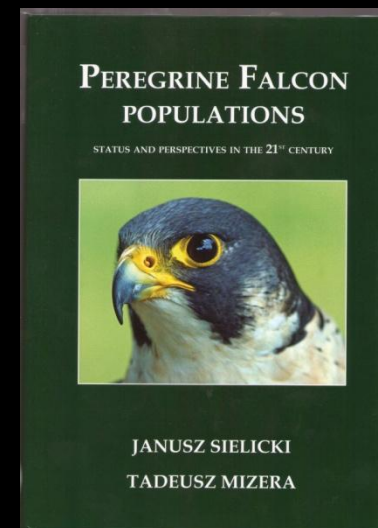
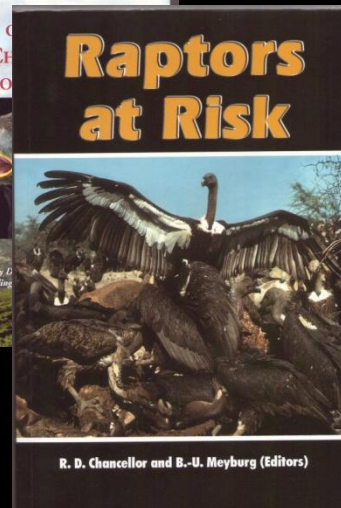
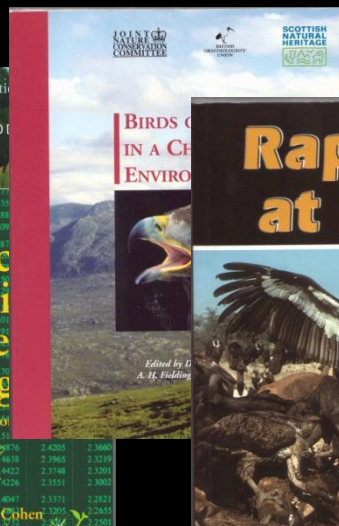
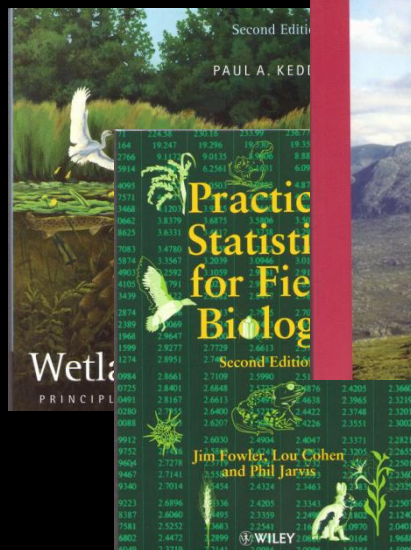

UKONČENÉ PROJEKTY

Sprístupňovanie vedeckých informácií odbornej i laickej verejnosti

časopis **Dravce a sovy**, odborný zborník **Slovak Raptor Journal**

- budovanie vedeckej knižnice RPS (publikácie, separáty, PDF, citácie)
- realizácia prednášok (14 na ZŠ, 17 na SŠ, 13 na VŠ, 1107 účastníkov)
- vzdelávacie kurzy pre odbornú verejnosť

UKONČENÉ PROJEKTY

Podpora vedeckých aktivít

- konzultácie a vedenie diplomových prác
- materiálne - technická podpora talentovaných študentov vysokých škôl

Slovak Eagle J 2008, 3: 29-33
© Raptor Protection of Slovakia (RPS)

Arthropods in the nests of Člankonožce v hniezdách sokla

Martin KAĽAVSKÝ, Peter FENĎA

Kaľavský M., Fenďa P. & Holcová M. Slovák Rapt J. 3: 29-33.

Abstract: In 2005 we analysed nest material from 4488 arthropod individuals from Coleoptera, Diptera and Siphonaptera. The mites, dipteran larvae, adult beetles and dip siphonaptera abundance. The remaining 74% of arthropods were identified by species.

Abstract: V rokoch 2005 sme analyzovali obsah hniezd sokla (Common kestrel) z Bratislavy. Zistili sme 4488 arthropodov jednotlivcov z triedy Člankonožce, hmyz a sifonoptery. Mšice, larvy dýkavcov, dospelé bábky a dýkavcové imágo (člankonožce) a dvojdielne člankonožce v hniezdách, zvyšných 74 %.

Key words: Common Kestrel, nest fauna.

Martin Kaľavský, Department of zoology, SIC-942/1 Bratislava, Slovakia. E-mail: k.kaľavsky@uniba.sk
Peter Fenďa, Department of zoology, Fak Bratislava, Slovakia. E-mail: fenďa@fz.uniba.sk
Mária Holcová, Department of zoology, Bratislava, Slovakia. E-mail: holcovaj@uniba.sk

Acknowledgement: We would like to say Barbara Populitová and Lucia Manjovtiová from University Grant UK-230/2009.

Introduction
The Common Kestrel (*Falco tinnunculus*) is one of the most common raptors in Slovakia. It inhabits a broad range of mountains to lowlands and it has been fully adapted to the living conditions of our country (Chrt et al. 1971). Therefore the Common Kestrel is a model species for the study of nesting biology including the parasit nest fauna. The basic summary of the parasit fauna from the Czech Republic by Hudec & Šrámek (2005). Piechocki et al. (2005) studied the parasit fauna of the Common Kestrel in the urban environment of the city of Nitra, Slovakia.

Introduction
Feeding ecology is nowadays an inseparable part of the research of raptors and owls. Starting with providing the elementary data (e.g. the species spectrum of prey and its abundance and its representation by biomass), the feeding ecology gradually brings more detailed analysis showing the differences in feeding behaviour in various time periods, individual variations, differences in food of the adults and the young as well as the importance of individual prey components.

The Common Kestrel (*Falco tinnunculus*) is our most abundant raptor species with a significant level of nesting opportunism. Its relative abundance, availability of nests as well as a synanthropic way of life of a part of the breeding population provides a good base for studying feeding ecology of the species.

Complex information on the diet of the Common Kestrel is published by Tieszková (1959, 1952), Plešinská (1992), Krupáková (1995), Romanová (1996) was studying the diet of the species in Poland. Detailed analysis of the food spectrum, foraging success and foraging behaviour were published by Rauger (Rauger & Fuchs 2004, Rauger et al. 2007).

Feeding ecology of the Common Kestrel was of a minor interest to authors in Slovakia. General information is published in the elementary ornithological papers (e.g. Petránc 1954), some aspects are described in more detail in Matoušek (1954). Diet of the Common Kestrel population in Bratislava was studied by Darolová (1988, 1989) as a part of a complex study of the species in the city. Sovi (1995) focused on the differences in the diet of the Common Kestrel pairs dwelling in urban and suburban areas.

Material and methodology
Pellets and food remains were collected after in the period November 2003 – February 2005 at 9 nesting sites in Nitra (Tab. 1) as a part of a complex study of the species there (Kečková 2005). Pellets collected at the SAU (a building of the Slovak Agricultural University)

Sčítanie myšiakov ušatých (*Asio otus*) na zimoviskách v rokoch 2005 – 2008 na juhozápadnom Slovensku

Counting of winter roost of the Long-eared Owl in south-west Slovakia, 2005 – 2008

Mgr. Michal Noga

Abstract: The diet of the urban Common Kestrel population was studied in Nitra during 2003-2005. Totally, 671 prey items were identified by the analysis of pellets and prey remains collected under the nesting sites. Insect, mainly represented by order Coleoptera, was found to be the most abundant prey. Regarding biomass, the Common Vole (*Microtus arvalis*) was predominant. In comparison with other articles published, the studied sample was rather rich in the Lesser White-toothed Shrew (*Chirodactylus nanus*) and the House Mouse (*Mus musculus*).

Abstract: V rokoch 2003-2005 bola sledovaná potrava urbánnej populácie sokla myšiara v Nitre. Rôznorodým výberom potravových zvyškov zoobrazovaných pod hniezdami lokalitami bolo detegovaných 671 exemplárov koristi. Najpočetnejšou korisťou bol hmyz, reprezentovaný najmä rôznymi druhmi kôšiarok (*Microtus arvalis*). Pri porovnaní výsledkov s publikovanými prácami boli v sledovanej vzorke výraznejšie zastúpené bioložicky kľúčové (*Chirodactylus nanus*) a myš domová (*Mus musculus*).

Key words: Kestrel, *Falco tinnunculus*, food, Slovakia

Kečková Lucia, Akademická 8, SIC-940 01 Nitra, Slovakia. E-mail: lucia.keckova@gmail.com
Noga Michal, Dobrovodská 34, SIC-941 07 Bratislava, Slovakia. E-mail: noga@dravce.sk

Introduction
The Common Kestrel (*Falco tinnunculus*) is one of the most common raptors in Slovakia. It inhabits a broad range of mountains to lowlands and it has been fully adapted to the living conditions of our country (Chrt et al. 1971). Therefore the Common Kestrel is a model species for the study of nesting biology including the parasit nest fauna. The basic summary of the parasit fauna from the Czech Republic by Hudec & Šrámek (2005). Piechocki et al. (2005) studied the parasit fauna of the Common Kestrel in the urban environment of the city of Nitra, Slovakia.

Introduction
Feeding ecology is nowadays an inseparable part of the research of raptors and owls. Starting with providing the elementary data (e.g. the species spectrum of prey and its abundance and its representation by biomass), the feeding ecology gradually brings more detailed analysis showing the differences in feeding behaviour in various time periods, individual variations, differences in food of the adults and the young as well as the importance of individual prey components.

The Common Kestrel (*Falco tinnunculus*) is our most abundant raptor species with a significant level of nesting opportunism. Its relative abundance, availability of nests as well as a synanthropic way of life of a part of the breeding population provides a good base for studying feeding ecology of the species.

Complex information on the diet of the Common Kestrel is published by Tieszková (1959, 1952), Plešinská (1992), Krupáková (1995), Romanová (1996) was studying the diet of the species in Poland. Detailed analysis of the food spectrum, foraging success and foraging behaviour were published by Rauger (Rauger & Fuchs 2004, Rauger et al. 2007).

Feeding ecology of the Common Kestrel was of a minor interest to authors in Slovakia. General information is published in the elementary ornithological papers (e.g. Petránc 1954), some aspects are described in more detail in Matoušek (1954). Diet of the Common Kestrel population in Bratislava was studied by Darolová (1988, 1989) as a part of a complex study of the species in the city. Sovi (1995) focused on the differences in the diet of the Common Kestrel pairs dwelling in urban and suburban areas.

Material and methodology
Pellets and food remains were collected after in the period November 2003 – February 2005 at 9 nesting sites in Nitra (Tab. 1) as a part of a complex study of the species there (Kečková 2005). Pellets collected at the SAU (a building of the Slovak Agricultural University)

Sledovanie urbánnej populácie sokla myšiara (*Falco tinnunculus*) v meste Nitra

Noga Michal, Kečková Lucia

Abstract: The diet of the urban Common Kestrel population was studied in Nitra during 2003-2005. Totally, 671 prey items were identified by the analysis of pellets and prey remains collected under the nesting sites. Insect, mainly represented by order Coleoptera, was found to be the most abundant prey. Regarding biomass, the Common Vole (*Microtus arvalis*) was predominant. In comparison with other articles published, the studied sample was rather rich in the Lesser White-toothed Shrew (*Chirodactylus nanus*) and the House Mouse (*Mus musculus*).

Abstract: V rokoch 2003-2005 bola sledovaná potrava urbánnej populácie sokla myšiara v Nitre. Rôznorodým výberom potravových zvyškov zoobrazovaných pod hniezdami lokalitami bolo detegovaných 671 exemplárov koristi. Najpočetnejšou korisťou bol hmyz, reprezentovaný najmä rôznymi druhmi kôšiarok (*Microtus arvalis*). Pri porovnaní výsledkov s publikovanými prácami boli v sledovanej vzorke výraznejšie zastúpené bioložicky kľúčové (*Chirodactylus nanus*) a myš domová (*Mus musculus*).

Key words: Kestrel, *Falco tinnunculus*, food, Slovakia

Kečková Lucia, Akademická 8, SIC-940 01 Nitra, Slovakia. E-mail: lucia.keckova@gmail.com
Noga Michal, Dobrovodská 34, SIC-941 07 Bratislava, Slovakia. E-mail: noga@dravce.sk

Introduction
The Common Kestrel (*Falco tinnunculus*) is one of the most common raptors in Slovakia. It inhabits a broad range of mountains to lowlands and it has been fully adapted to the living conditions of our country (Chrt et al. 1971). Therefore the Common Kestrel is a model species for the study of nesting biology including the parasit nest fauna. The basic summary of the parasit fauna from the Czech Republic by Hudec & Šrámek (2005). Piechocki et al. (2005) studied the parasit fauna of the Common Kestrel in the urban environment of the city of Nitra, Slovakia.

Introduction
Feeding ecology is nowadays an inseparable part of the research of raptors and owls. Starting with providing the elementary data (e.g. the species spectrum of prey and its abundance and its representation by biomass), the feeding ecology gradually brings more detailed analysis showing the differences in feeding behaviour in various time periods, individual variations, differences in food of the adults and the young as well as the importance of individual prey components.

The Common Kestrel (*Falco tinnunculus*) is our most abundant raptor species with a significant level of nesting opportunism. Its relative abundance, availability of nests as well as a synanthropic way of life of a part of the breeding population provides a good base for studying feeding ecology of the species.

Complex information on the diet of the Common Kestrel is published by Tieszková (1959, 1952), Plešinská (1992), Krupáková (1995), Romanová (1996) was studying the diet of the species in Poland. Detailed analysis of the food spectrum, foraging success and foraging behaviour were published by Rauger (Rauger & Fuchs 2004, Rauger et al. 2007).

Feeding ecology of the Common Kestrel was of a minor interest to authors in Slovakia. General information is published in the elementary ornithological papers (e.g. Petránc 1954), some aspects are described in more detail in Matoušek (1954). Diet of the Common Kestrel population in Bratislava was studied by Darolová (1988, 1989) as a part of a complex study of the species in the city. Sovi (1995) focused on the differences in the diet of the Common Kestrel pairs dwelling in urban and suburban areas.

Material and methodology
Pellets and food remains were collected after in the period November 2003 – February 2005 at 9 nesting sites in Nitra (Tab. 1) as a part of a complex study of the species there (Kečková 2005). Pellets collected at the SAU (a building of the Slovak Agricultural University)

UKONČENÉ PROJEKTY

Program cezhraničnej spolupráce
Maďarská republika - Slovenská republika
2007-2013

Realizácia modelového programu prírode blízkeho hospodárenia na pasienkoch v sieti NATURA2000

Donori: Európsky fond regionálneho rozvoja, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja

Program: Operačný program cezhraničnej spolupráce Maďarská republika – Slovenská republika 2007–2013

Žiadateľ: E-Miszió

Partneri: RPS

Trvanie projektu: 1.9.2009 – 31.8.2010

Rozpočet: 290 708 €

Zameranie projektu: monitoring *A. heliaca*, reštitúcia sysľa (SK – HU) farmári

UKONČENÉ PROJEKTY

Program cezhraničnej spolupráce
Maďarská republika - Slovenská republika
2007-2013

Územie:

medzi obcami Michal'any – Mikóháza – Széphalom – Slovenské Nové Mesto / Sátoralajújhely; podstatná časť projektu v územiach Nagypolyán a Kispolyán pri obci Mikóháza, ktoré patria do sústavy chránených území Natura 2000 v Maďarsku

RPS

- je v projekte vo výskumnej a monitorovacej časti
- mapovanie lovísk *Aquila heliaca*
- botanický prieskum potenciálneho loviska
- reštitúcia sysľa z letiska v Košiciach na lokalitu Polyán

UKONČENÉ PROJEKTY

Program cezhraničnej spolupráce
Maďarská republika - Slovenská republika
2007-2013

Výstupy:

- úspešná reštitúcia sysľa: vypustených 25 samíc a 29 samcov
- zmapované lovné teritórium orla kráľovského na slovenskom území, evidencia potenciálne potravnjej ponuky
- detailný botanický prieskum tohto územia
- informačné panely o projekte v obciach v projektovom území
- informačná brožúra pre farmárov
- film o projekte

Aktuálne projekty

Ochrana sokola rároha v severovýchodnom Bulharsku, v Maďarsku, Rumunsku a na Slovensku

Donor: Európska komisia

Žiadateľ: Národný park Bukk - Maďarsko

Partneri: RPS, ZSE, organizácie z Maďarska, Bulharska a Rumunska

Trvanie projektu: 1.10.2010 – 30.9.2014

Rozpočet: 4 522 564 €

Plánované aktivity: nadviazanie na ukončený SK-H projekt novými aktivitami, implementácia aktivít a výsledkov v BG a RO

Aktuálne projekty

Ochrana sokola rároha v severovýchodnom Bulharsku, v Maďarsku, Rumunsku a na Slovensku

Aktivity na území Slovenska:

- Monitoring vplyvu veterných elektrární prostredníctvom využívania satelitnej telemetrie
- Využívanie kamerových systémov a fotopascí na identifikáciu potravy a stráženie
- implementácia AE schémy na syst'a pasienkového + reštitúcia na nových lokalitách
- ekologizácia stĺpov 22 kV vedení (ZSE, a.s. partner)
- výstavba 1 voliéry pre hendikepy v ZOO Bratislava a 1 voliéry v Ratnovciach

Aktuálne projekty

creating the future

Programm zur grenzüberschreitenden Zusammenarbeit SLOWAKEI - ÖSTERREICH 2007-2013
Program cezhraničnej spolupráce SLOVENSKÁ REPUBLIKA - RAKÚSKO 2007-2013

Kooperácia v ramsarskom manažmente nív v oblasti Moravy a Dyje

Donor: Európsky fond regionálneho rozvoja

Žiadateľ: Weinviertel Management

Partneri: RPS, Daphne, CHKO Záhorie

Trvanie projektu: 1.10.2010 – 30.9.2010

Rozpočet: 238 200 €

Zameranie projektu: monitoring dravcov, ekologický turizmus – modelový prístup

Aktuálne projekty

creating the future

Programm zur grenzüberschreitenden Zusammenarbeit SLOWAKEI - ÖSTERREICH 2007-2013
Program cezhraničnej spolupráce SLOVENSKÁ REPUBLIKA - RAKÚSKO 2007-2013

Kooperácia v ramsarskom manažmente nív v oblasti Moravy a Dyje

Realizované aktivity:

- ✓ výber lokalít, rekognoskácia
- ✓ príprava itinerárov
- ✓ vyškolenie sprievodcov
- ✓ zahájenie monitoringu druhov

Aktuálne projekty

Implementácia Smernice o vtákoch s dôrazom na elimináciu vplyvu vtáčej kriminality na populácie voľne žijúcich vtákov na území Slovenska

Trvanie: 1.6.2009 – 30.11.2010

www.vtaciakriminalita.sk

Aktuálne projekty

Implementácia Smernice o vtákoch s dôrazom na elimináciu vplyvu vtáčej kriminality na populácie voľne žijúcich vtákov na území Slovenska

- ✓ 8 školení pre príslušníkov PZ SR
- ✓ 1 školenie pre úrady ŽP, SIŽP, SAŽP, pracovníkov ŠOP SR a dobrovoľnú stráž prírody
- ✓ príprava metodiky pre PZ SR a ďalšie inštitúcie

Aktuálne projekty

Implementácia Smernice o vtákoch s dôrazom na elimináciu vplyvu vtáčej kriminality na populácie voľne žijúcich vtákov na území Slovenska

- ✓ monitoring rizikových oblastí
- ✓ riešenie konkrétnych prípadov nelegálnej činnosti (riešených 20 prípadov, v 14 prípadoch potvrdená nelegálna činnosť)
- ✓ evidencia prípadov do centralizovanej databázy

Niektoré prípady v roku 2010

Nelegálna držba živočíchov v okrese TO, zhabanie 1 ex. *Falco tinnunculus* a 1 ex. *Accipiter gentilis*, umiestnené do Ratnoviec, riešil KÚŽP

Aktuálne projekty

Implementácia Smernice o vtákoch s dôrazom na elimináciu vplyvu vtáčej kriminality na populácie voľne žijúcich vtákov na území Slovenska

Niektoré prípady v roku 2010

Vlčany, postrelený *Buteo buteo*, utratený, riešil J. Lengyel

Aktuálne projekty

Implementácia Smernice o vtákoch s dôrazom na elimináciu vplyvu vtáčej kriminality na populácie voľne žijúcich vtákov na území Slovenska

Niektoré prípady v roku 2010

Vernár, nález uhynutého *Aquila chrysaetos*, analýza potvrdila karbofurán, riešila Správa NP Slovenský raj

Aktuálne projekty

Implementácia Smernice o vtákoch s dôrazom na elimináciu vplyvu vtáčej kriminality na populácie voľne žijúcich vtákov na území Slovenska

Niektoré prípady v roku 2010

Bratislava, *Falco peregrinus* – „Severka“ ktorá nocovala na parapete panelového domu v BA, RTG preukázalo prítomnosť brokov v tele, vypustená

Aktuálne projekty

Implementácia Smernice o vtákoch s dôrazom na elimináciu vplyvu vtáčej kriminality na populácie voľne žijúcich vtákov na území Slovenska

- ✓ príprava brožúry pre verejnosť
- ✓ poskytovanie informácií prostredníctvom médií

DISKUTUJTE VYTLAČIŤ UPOZORNITE NA CHYBU Pošlite: E-MAILOM NA FACEBOOK

Sokol bude lietať s brokmi v tele

BRATISLAVA. Neziskovej organizácii Ochrana dravcov na Slovensku sa podaril doslova husársky kúsok. Po dlhej a náročnej liečbe dnes Jozef Chavko vypustil do voľnej prírody samicu Sokola sťahovavého. Tohto dravca, ktorému dali meno Severka, pred niekoľkými mesiacmi niekto postrelil.

Veterinár pri jeho prehliadke našiel sedem vstrelov. Ani jeden však našťastie nepoškodil životne dôležité orgány. Tri olovené broky však v tele vtáka zostanú už navždy, pretože vyperovať ich, by bolo príliš veľké riziko. Samička k nám priletela každoročne prezimovať a zdržiavala sa na balkónoch panelových domov v Petržalke.

VIDEO

Sokol bude lietať s brokmi v tele

autor: Eugen Korda

BARBARSKÝ ČIN

Orla skalného otrávil

Uhynutý orol skalný, ktorého ešte v apríli objavili lesníci v katastri obce Vernár, bol otrávený. Veterinárne vyšetrenie 15-ročného samca v týchto dňoch potvrdilo otravu jedom - karbofuránom.

Uhynutý orol

Veterinárne vyšetrenie 15-ročného samca v týchto dňoch potvrdilo otravu jedom.

FOTO: ARCHIV

dácia túlavých psov, mačiek, kún, ale tiež dravcov."

Karbofurán

Karbofurán je najčastejšie používaným jedom, ktorým sa úmyselne kontaminuje návnada (usmrtené zviera) alebo vajcia. Tento jed je veľmi účinný už v nízkych koncentráciách a zabíja prakticky okamžite - obeť majú často prázdny žalúdok a zomierajú priamo pri návnade s kusom mäsa v zobe. Bolestivá smrť nastáva v dôsledku uduseného spôsobeného ochrnutím dýchacieho svalstva. Karbofurán je obsiahnutý aj v pesticídnych prípravkoch, ktorých dovoz a používanie je od roku 2009 na území celej Európskej únie zakázané. Niektoré družstvá, ale aj jednotlivci však stále disponujú zásobami nebezpečných prípravkov s obsahom rôznych toxických látok. (šim)

KRIMI

...nú škodu vy...
eur. Policia...
tie vo veci...
(tim)

Aktuálne projekty

Malé členské projekty RPS

Donor: RPS

Cieľ programu: **podpora aktívnych členov RPS**
podpora vybraných aktivít a vybraných druhov

Počet predložených projektov: **13**
Počet podporených projektov: **13**
Rozdelená čiastka   **5000 €**

Aktuálne projekty

Tri projekty sa venovali sovám: **kuvikovi** hneď dva (Martin Dobrý, Ladislav Šnírer), **uralke** a **kuvičkovi** (Karol Šotnár)

Jeden projekt sa zaoberal **včelárom lesným** (Karol Šotnár), jeden **orlom krikľavým** (Ján Kicko) a **kani močiarnej** (Milan Olekšák); dva boli venované **sokolovi myšiarovi** (Lucia Kečkéšová, R. Slobodník),.

„Najpopulárnejším“ druhom bol **orol kráľovský**.- výskum a ochrana druhu bola podporená až 4 projektmi (Andrej Dubravský, Vladimír Nemček, Jiří Pavelka a Richard Galáš).

Jeden projekt sa zaoberal hendikepovanými živočíchmi (Jozef Lengyel).

Aktuálne projekty

Program MČP pokračuje i v roku 2011, termín uzávierky podávania projektov je orientačne stanovený na **31.01.2011**

Aktuálne projekty

Dravce a sovy v sústave chránených vtáčích území Slovenska

Aktuálne projekty

Dravce a sovy v sústave chránených vtáčích území Slovenska

Monitoring kritériových druhov dravcov a sov v 7 vybraných CHVÚ
Vytvorenie metodického postupu mapovania vybraných druhov
Analýza zmien stavu populácií vybraných druhov
Aktualizácia priaznivých stavov vybraných druhov

Malé Karpaty
Dunajské luhy
Dolné Považie
Strážovské vrchy
Veľká Fatra
Nízke Tatry
Laborecká vrchovina

Aktuálne projekty

Dravce a sovy v sústave chránených vtáčích území Slovenska

Vytvorenie metodického postupu pre vyhlasovanie ochranných zón
Realizácia ochrany hniezd v praxi – orol krikľavý a kaňa popolavá
Semináre pre majiteľov a užívateľov pozemkov s tematikou PRV
Poradenstvo v oblasti PRV

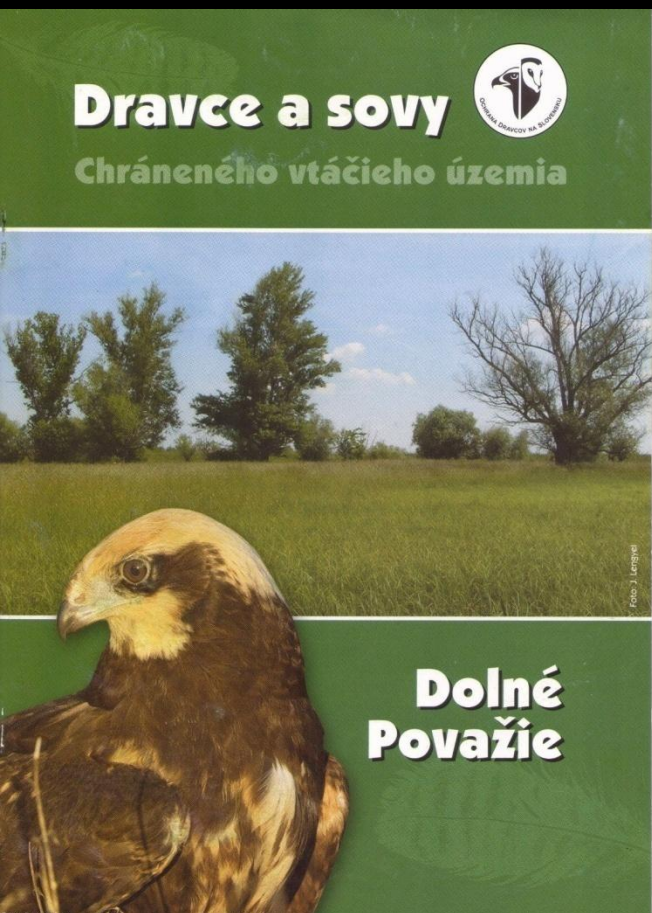

Aktuálne projekty

Dravce a sovy v sústave chránených vtáčích území Slovenska

Medializácia

Ochrana dravcov na Slovensku
Raptor Protection of Slovakia

DRAVCE A SOVY V SÚSTAVE CHRÁNENÝCH VTÁČÍCH ÚZEMÍ

Úvod | Kontakty | Napište nám | Hlavná stránka RPS | Vtáčia kriminalita | Fotogaléria | Na stiahnutie

Projekt "Dravce a sovy v sústave CHVÚ"

- Projektové územie
- Ciele projektu
- Cieľové skupiny
- Aktivity projektu
- Oznamy

Chránené vtáčie územia

- Základné informácie o chránených vtáčích územiach
- Dolné Považie
- Dunajské luhy
- Laborecká vrchovina
- Malé Karpaty
- Strážovské vrchy
- Veľká Fatra
- Nízke Tatry

Kritériové druhy dravcov

- Dravce a sovy ako kritériové druhy na vyhlasovanie
- Kritériové druhy
- Haja červená
- Haja tmavá
- Kaňa močiarna
- Kaňa popolavá
- Oriak morský
- Orel skalný
- Orel kráľovský

Kritériové druhy sov

- Orel kríľavý
- Sokol červenonohý
- Sokol rároh
- Sokol stáhorný
- Čalúň
- Kuvčok vrabčí
- Pštík kapcavý
- Sova dlhochvostá
- Výr skalný
- Výr lesný

www.chvu.dravce.sk

ekoPolis
slovensko

Hlavná stránka

Orly opúšťajú Slovensko
Napísal Mgr. Michal Noga

Podané projekty

Ochrana orla kríľavého na Slovensku

Donor: "LIFE + Príroda a Biodiverzita" program Európskej komisie

Žiadateľ: RPS

Partneri: SSE a VSE

Dĺžka trvania: 4 roky; január 2010 – december 2014

Rozpočet: 1 131 665 €, t.j. cca 34 mil.SKK

Príspevok Európskej komisie: 75 %, 848 749 €, t.j. cca 25,5 mil. SKK

**Spolufinancovanie SSE, VSE (22 %) a RPS (3 %): 25 %, 282 916 €,
t.j. cca 8,5 mil. SKK**

Podané projekty

Ochrana dravcov, bocianov a sov v regióne Záhoria a Niederösterreich

Donor: Európsky fond regionálneho rozvoja (SK – AT), Štátny rozpočet SR

Žiadateľ: RPS, BirdLife Österreich a AURING

Dĺžka trvania: 2,5 roka; február 2010 – august 2013

Rozpočet: 740 tis. €, t.j. cca 22 mil. SKK

Príspevok EFRR: 80 %

Štátny rozpočet SR: 15%

RPS: 5%

Členská základňa

RPS má v roku 2010:

221 členov a symptizantov

rok 2009 – 215 členov
80 platiacich

Edičná činnosť

Dravce a sovy

Slovak Raptor Journal 2010

Dravce a sovy 1/2010 , 2/2010
uzávierka čísla **20. február 2011**

Slovak Raptor Journal 4 / 2010
uzávierka čísla **5/201 30. apríl 2011**

RPS a spolupráca s organizáciami v SR

Ekofórum

– členstvo RPS v platforme MVO

Práca s verejnosťou

7/2010 prezentácia činnosti na festivale Bažant Pohoda 2010

RPS v médiách

Vydali sme

25 tlačových správ

3 × rozhlas

3 × TV

Legislatíva

RPS v konaniach

Rok 2010 doposiaľ:

- vystupovanie asi v 12 správnych konaniach
(RPS ako zúčastnená osoba, zaslanie stanoviska)

žiadosť o povolenie odchyty jedincov jastraba lesného pre chov

žiadosť o „spracovanie kalamity“ v NPRkách vo Veľkej Fatre

žiadosť o výstavbu letiska v CHVÚ Lehnice

Ďakujeme ochotným členom za pomoc a spoluprácu pri príprave stanovísk a za zastupovanie RPS v konaniach

Riešenie prípadov nálezov zranených jedincov alebo mláďat

ĎAKUJEME ZA POZORNOSŤ!

